

PROTOCOL ARFER GORAU TPC 1D

GOHIRIO

Cyflwyniad

1. Mae gohirio apelau yn aml yn peri pryder i'r Tribiwnlys, yn bennaf fel camau gweithredu o'r fath yn amharu ar eu hapeliadau gwaredu effeithlon.

Deddfwriaeth

- Rheol 27(4) a 30(10) o Reoliadau Ardrethu Annomestig (Newid i Restrau ac Apelau) (Cymru) 2005 (OS 2005/758)
- Rheol 34(4) a 37(7) o Reoliadau Tribiwnlys Prasio Cymru 2010 (OS 2010/713)
- Rheol 22(4) a 25(9) o Reoliadau Dreth Gyngor (Newid i Restrau ac Apelau) 1993 (OS 1993/290)

"Efallai y bydd y gwrandawriad yn cael ei ohirio am fath amser, i'r fath le ac ar fath delerau (os unrhyw) fel y gwêl y Tribiwnlys yn dda ..."

Gohirio

2. Mae'r camau gweithredu gohirio apêl yn awdurdod dirprwyedig gan y Llywydd, a ystyrir i fod yn weithred weinyddol cyn y gwrandawriad.
3. Cyn i'r partiön fynd at y Tribiwnlys i geisio gohiriad, dylent geisio cytuno ar y cais gyda phartiön eraill.
4. **Dylai ceisiadau rhesymol am ohirio cael eu gwneud yn ysgrifenedig (yn cynnwys drwy ffacs neu e-bost) at y Clerc Rhanbarthol, a fydd yn ystyried ei gyfiawnhad, gan gynnwys:**
 - a fu cynnydd digonol gan y parti(on) dan sylw;
 - prydlondeb y cais;
 - p'un a yw'r apêl wedi'i ohirio yn flaenorol;
 - faint o rybudd o ddyddiad y gwrandawriad a roddwyd (gan gynnwys amser arweiniol ar gyfer yr is-raglen);
 - rheswm dros wneud y cais (e.e. anghytundeb ffeithiau, penderfyniad uwch lys sy'n ddyledus ayb); a
 - cefnogaeth neu wrthwynebiad y parti arall i'r cais a'u rhesymau dros hynny.
5. Pan fo'r ystyriaeth hyn yn arwain y swyddog at y farn bod y cais yn **rhesymol**, yna dylai fod rhagdybiaeth i **ganiatáu'r** cais.

6. Pan fo'r ystyriaeth hyn yn arwain y swyddog at y farn bod y cais yn **afresymol**, yna dylai fod rhagdybiaeth i **wrthod** y cais.
 - Bydd partiön yn cael gwybod am wrthod y cais.
 - Gall unrhyw un sy'n parhau i fod yn anhapus gyda'r penderfyniad i wrthod rhoi gohiriad, wneud cais i'r Tribiwnlys am ohiriad yn y gwrandawriad a drefnwyd.

Cydraddoldeb

7. Mae'n hanfodol bwysig na ddylai'r un blaid fod dan anfantais oherwydd caniatáu'r gohiriad.

Gohirio

8. Mae'r weithred o **Ohirio** yn benderfyniad (barnwrol) y Tribiwnlys.
9. Enghreifftiau o'r rhesymau dros wneud cais am ohiriad yw:
 - fod parti wedi gofyn am ohirio a'r parti arall yn gwrthwynebu/ddim yn cefnogi'r cais;
 - os nad oedd y clerch, ar ran y Llywydd, wedi caniatáu gohiriad bydd y Tribiwnlys yn ystyried y cais a'r gwrthwynebiad, a phenderfynu a fydd yn cael ei roi; neu
 - os caiff apêl ei glywed yn rhannol a bydd gohiriad yn dyfod yn angenrheidiol.
10. Ni ddylai partiön rhagdybio y bydd y Tribiwnlys yn caniatáu'r gohiriad yn awtomatig a dylent fod yn barod i symud ymlaen.
11. Bydd y Tribiwnlys yn ystyried pob achos yn ôl ei rhinweddau.